

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах болсон үндэслэл, шаардлага

1.Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д 1 дүгээр үе шат буюу 2021-2030 онуудад эдийн засгийн бүтцийн шинэчлэлтийг эхлүүлж, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэн, импортыг орлох болон экспортод чиглэсэн хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх 10 үр дүнг жагсаасны 5 дугаарт “мэдээллийн технологийн салбарыг дэмжиж, эдийн засагт оруулах хувь нэмрийг нэмэгдүүлсэн байна” гэж, мөн тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны 4.2.29-д “Мэдээллийн технологийн салбарыг экспортод чиглүүлэн хөгжүүлэх институцийн тогтолцоог бүрдүүлнэ.” гэж, 4.2.31-д “Мэдээллийн технологийн кластерыг хөгжүүлж, гадаад зах зээлд гарахад дэмжлэг үзүүлнэ.” гэж, 4.2.33-т “Мэдээллийн технологи болон цахим худалдааны салбар дахь хөрөнгө оруулалтын орчныг сайжруулж, хөрөнгө оруулагчдын санаачилгыг дэмжинэ.” гэж тус тус заасан.

Түүнчлэн Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-д эдийн засгийн бүтцийн шинэчлэлийг эхлүүлж, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэн, экспортод чиглэсэн хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх зорилтын дор эдийн засгийн тэргүүлэх 16 чиглэлийг тодорхойлсны “мэдээллийн технологийн салбарыг дэмжиж, эдийн засагт оруулах хувь нэмрийг нэмэгдүүлнэ” гэж, Монгол Улсын Их Хурал 2020 оны 24 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-ийн “Засаглалын бодлого” хэмээх Дөрөвдүгээр бүлгийн 4.1.9-д “Мэдээллийн технологийн энтрепренёр, гарааны бизнес эрхлэгчдийг дэмжиж, үндэсний тоон контентыг хөгжүүлж, эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.” гэж тодорхойлсон.

2.Монгол Улс нь НҮБ-аас 2 жил тутамд шинэчлэн гаргадаг “Цахим засаглалын хөгжлийн индекс”-ээр 2018, 2020 онуудад тус байгууллагын гишүүн 193 орноос 92 дугаар байранд орж байсан бол 2022 онд энэ байр урагшилж 74 дүгээр байранд орж, цахим засаглалын хөгжлийн индексээр 18 байр урагшилсан. Мөн үндэсний болон бүс нутгийн түвшинд бизнес эрхлэлтийн зохицуулалт, тэдгээрийн хэрэгжилтийг бодитойгоор хэмждэг Дэлхийн банкны “Doing business” буюу “Бизнес эрхлэлт”-ийн 2020 оны тайланд дурдсанаар манай улс 81 дүгээр байранд жагсжээ.

Түүнчлэн Дэлхийн өрсөлдөх чадварын төв болон эдийн засгийн бодлого, өрсөлдөх чадварын судалгааны төвөөс гаргадаг “Дэлхийн өрсөлдөх чадварын жилийн тайлан-2023”-т Монгол улс өрсөлдөх чадварын үзүүлэлтээр тайланд хамрагдсан 64 улсаас 62 дугаарт эрэмбэлэгдэж, өмнөх оноос 0.64 оноогоор буурч 1 байр ухарсан үзүүлэлттэй байна. Үзүүлэлтийг эрэмбэлэн гаргахдаа эдийн засгийн, засаглалын үр ашиг, бизнесийн байгууллагын ашигт ажиллагаа, дэд бүтэц гэсэн үндсэн 4 хүчин зүйл, 20 дэд бүлэг, нийт 335 шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд нарийвчилсан үзүүлэлтээр харьцуулан хэмжиж дэлгэрэнгүй гаргаж улс бүрийн өрсөлдөх чадварыг тодорхойлдог.

Дэлхийн оюуны өмчийн байгууллагаас жил бүр гаргадаг улс орнуудын инновацын чадавх, амжилтаар нь эрэмбэлдэг “Дэлхийн инновацын индекс”-ээр 2022 онд 71 дүгээр байр эзэлж өмнөх онуудаас 10 гаруй байраар хойшилсон бол 2023 онд 132 улсаас 68 дугаар байранд жагсаж, 3 байр урагшилсан. Инновацын дүр зургийг аль болох бүрэн дүүрэн гаргахаар төлөвлөдөг тус индекс нь эдийн засаг бүрийн улс төрийн орчин, боловсрол, дэд бүтэц, мэдлэгийн бүтээн байгуулалт зэрэг 80 орчим үзүүлэлтийг багтаасан байдаг ба манай улсын хувьд хүмүүн капитал, дэд бүтэц, бизнесийн боловсронгуй байдал зэрэг үзүүлэлтээрээ дундаж байгаа хэдий ч хамгийн доогуур жагсаж буй үзүүлэлт нь зах зээлийн боловсронгуй байдал буюу зээл, хөрөнгө оруулалт, худалдаа, төрөлжилт, зах зээлийн цар хүрээгээрээ 101 дүгээрт жагсаж байна. Энэ нь манай улсад инновац, нэмүү өртөг шингэсэн бизнес эрхлэлтийг дэмжих, хөрөнгө оруулалтын талаарх хууль, эрх зүйн таатай орчин бүрдээгүй байгаатай холбон тайлбарлаж болно.

3.Өнөөгийн эдийн засагт инновац болон мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл нь улс орны эдийн засгийн хөгжлийн тулгуур болж байна. Мэдээллийн технологийн хөгжил нь инновацыг идэвхжүүлж, тухайн салбарын үйлдвэрлэл, экспортыг дэмжиж, ажлын байр, эдийн засгийн өсөлтийг нэмэгдүүлэхэд ашиг тус, үр шимээ өгч цахим эдийн засгийг бий болгон, энэ нь нийгмийн бүхий л салбарт нэвтэрч, бүтээмжийг нэмэгдүүлэн өргөн хүрээтэй өөрчлөлтүүдийг авчирч байна. Тухайлбал, Азийн улс орнуудын мэдээллийн технологийн өөрчлөлт нь бүс нутгийн эдийн засагт асар их нөлөө үзүүлсэн талаарх түүхийг эргэн харвал, БНХАУ-ын цахим худалдааны зах зээлийн гүйлгээний хэмжээ 2013 онд 1.32 их наяд юань байсан бол 2016 онд 5.33 их наяд юань болж, 2017 онд 7.57 их наяд юань болж өссөн байна. Мөн санхүүгийн салбар дахь мэдээллийн технологи нь Ази тивд санхүүгийн үйлчилгээг хүргэх, ялангуяа төлбөр, зээлийг хөнгөвчлөх шинэ арга замыг бий болгож, энэ нь хөгжиж буй Азийн олон улс оронд санхүүгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлсэн. Түүнчлэн 2015 онд Ази дахь финтект суурилсан зээлийн хэмжээ 102.8 тэрбум ам.долларт хүрч, технологийн тархалт нь төлбөрийн системийн үр ашгийг улам дээшлүүлж, дэлхийн хамгийн том төлбөрийн зах зээлийг Ази тивд бий болгосон.¹

Бүгд Найрамдах Казахстан Улсын хувьд 2000-аад оноос хойш мэдээллийн технологийн салбарт дэмжлэг үзүүлэх, хууль эрх зүйн таатай орчин бүрдүүлэх, үндэсний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэхэд онцгойлон анхаарч ирсэн. “Дижитал Казахстан” улсын хэмжээний хөтөлбөрийг 2017 оноос хэрэгжүүлж 655 сая гаруй ам.долларын хөрөнгө зарцуулсан, мөн 2018 онд Засгийн газраас мэдээллийн технологийн салбарын хөгжлийг дэмжих зорилгоор 255 сая гаруй ам.долларыг төсөвлөж байсан зэргийг жишээ болгон дурдаж болно. Тус улс нь 2017 онд “Дижитал Казахстан” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсний үр дүнд мэдээлэл, харилцаа

¹ “Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслийн хэрэгцээ, шаардлагын урьдчилан тандан судалгааны тайлан” 2023 он

холбооны технологийн хөгжлийн түвшингээр 175 орноос 52 дугаарт жагссан. Цаашид Бүгд Найрамдах Казахстан Улсын 2025 он хүртэлх хөгжлийн стратеги төлөвлөгөө нь шинэ эдийн засгийн тулгуур суурийг бий болгох, технологийн шинэчлэл, цахимжилтыг тэргүүлэх чиглэл болгон тодорхойлоод байна.

Түүнчлэн Бүгд Найрамдах Солонгос улсын мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн салбар нь 2022 онд Солонгосын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 13.0 хувийг бүрдүүлж, улсын эдийн засгийн өсөлтийг тэргүүлж, тус салбарын нийт үйлдвэрлэл 560 их наяд вонд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 5.1%-иар өссөн байна. 2022 онд мэдээллийн технологийн экспорт 233.32 тэрбум ам.долларт хүрч, худалдааны тэнцэл 80.85 тэрбум ам.доллар болж, мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн салбар дахь үйлдвэрлэл нь нийт экспортын 30-40 хувийг эзэлж улсын эдийн засгийн өсөлтөд томоохон хувь нэмрийг оруулж байна.

Бүгд Найрамдах Турк Улс нь 2023 онд “Үндэсний технологи, хүчирхэг үйлдвэрлэл” гэсэн алсын хараатай стратегийн баримт бичгийг боловсруулсан ба тус баримт бичиг нь (i) Өндөр технологи ба инновац, (ii) Дижитал шилжилт ба аж үйлдвэрийн хөдөлгөөн, (iii) Бизнес эрхлэлт, (iv) Хүмүүн капитал, (v) Дэд бүтэц гэсэн хэсгээс бүрдэж, Турк улс даяар программ хангамж хөгжүүлэгчдийн тоог 140 мянгаас 500 мянгад хүргэхээр, дор хаяж 23 ухаалаг бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ үйлдвэрлэх зорилт дэвшүүлсэн. Энэ хүрээнд гарааны бизнес эрхлэгчид болон аж ахуйн нэгжүүдэд үзүүлэх төрийн дэмжлэгүүдээс ашиг хүртэх арга замыг “Технологийн хөгжлийн бүсийн тухай хууль”-д зохицуулж, “Технологийн хөгжлийн бүс”-д бүртгүүлж, уг бүсэд байрлаж үйл ажиллагаа явуулан, нэмэгдсэн өртгийн, орлогын болон аж ахуйн нэгжийн албан татвараас чөлөөлөгдөх, даатгалын шимтгэлийн дэмжлэг авах зэрэг олон тооны боломжийг олгосон.

Мэдээллийн технологийн салбарт жижиг, дунд бизнесийн гүйцэтгэх үүрэг чухал нөлөөтэй бөгөөд сүүлийн жилүүдэд технологид суурилсан гарааны бизнесүүд олноор төрөн гарч байна. Эдгээр нь дотоодын төдийгүй дэлхийн зах зээлд гарах томоохон компаниудын эхлэл байдгаараа онцлогтой ба жишээ болгон Google, Amazon, Alibaba зэрэг компаниудыг дурдаж болно. Гарааны бизнесүүдийн онцлог нь эрч хүчтэй, шинийг санаачлагч байж хөдөлмөрийн зах зээлд шинээр ажлын байр бий болгон бизнесийн орчинд эрчимтэй өрсөлдөөнийг үүсгэн жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэгч болон үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлдэг хэдий ч ихэнх улс орнуудад төрөөс тодорхой хэмжээний дэмжлэг үзүүлж, үйл ажиллагаагаа тогтворжуулах боломжийг олгодог байна.

Монгол улсын мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн талаар тодруулбал мэдээллийн технологийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа компаниудын ихэнх нь дэлхийн бусад улс орны энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа компаниудтай харьцуулахад бүрэн төлөвшиж амжаагүй, бизнесийн орлого, хөрөнгө оруулалт, төрөөс үзүүлэх дэмжлэг хангалтгүй байгаагаас гарааны компани хэлбэртэй байна.

Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл нь дэлхий дахинд үндэстэн дамнасан том корпорацуудын бизнес болон хувирч, бусад орны орлого, хүний нөөцийг ихээр татан төвлөрүүлж байна. Хиймэл оюун ухааны хөгжил нь энэ хандлагыг улам бүр эрчимжүүлж, сүүлийн жилүүдэд ихэнх улс орнууд хиймэл оюун ухааны хөгжлийн гол түүхий эд болох өгөгдөл, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангаж дотооддоо хөгжүүлэх, интернэт орчин нь өөрөө хил хязгааргүй, тээвэр ложистикийн зардал байхгүйгээс шууд дэлхийн хэрэглэгчдэд хүрдэг

онцлогийг харгалзан эдийн засагтаа оруулах мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, экспортын хувь хэмжээг нэмэгдүүлэхээр суурь нөхцөлөө бүрдүүлж байна. Бүс нутгийн хэмжээнд Япон, Солонгос, Казахстан, Узбекистан, Киргизстан, Турк зэрэг улс орнууд мэдээллийн технологийн бизнес, финтекийг хөгжүүлэх зорилгоор гарааны бизнес хөгжүүлэх төвүүдийг байгуулж, төр хувийн хэвшлийн сангуудаар дамжуулан хөрөнгө оруулах, хөгжлийн эхэн үед нь төрөөс татварын болон татварын бус дэмжлэгийг өрсөлдөн үзүүлж байгаа нь манай улсын хүний нөөц, мэдлэг оюуныг татаж, цаашдаа энэ салбарын хөгжлийг сааруулах, зогсоох нөхцөлд хүргэж байна.

СтартапБлинкийн Гарааны бизнесийн экосистемийн дэлхийн индексээр 2023 оны Монгол Улс шилдэг 100-д багтаж 79-р байранд жагсаж 2 байраар урагшилсан (2020 оноос хойш 7 байраар урагшилсан) амжилтыг үзүүлсэн боловч Монгол Улсад мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл хөгжүүлэх, технологийн гарааны бизнесийн экосистемийг бүрдүүлэхэд нэлээдгүй асуудлууд тулгарсаар байна. Японы олон улсын Жайка байгууллагын хийсэн судалгаагаар:

- Гарааны бизнесийн экосистемийн хууль, эрх зүйн тусгайлсан орчин байхгүй, механизм тодорхойгүй;
- Гарааны бизнес, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлтэй холбоотой нэр томъёоны ойлголт зөрүүтэй;
- Гарааны бизнесийн санхүүжилт, урамшууллын хууль, эрх зүйн орчин бүрдээгүй, зээл тусламж олгодоггүй;
- Гарааны бизнесийн бодлого, хууль тогтоомжийг боловсруулж, хэрэгжилтийг хангах төрийн байгууллагын эрх, үүрэг, үйл ажиллагааны чиглэл тодорхойгүй;
- Инновац, оюуны өмчийг хамгаалах бодлого тодорхойгүй;
- Гарааны бизнесийг дэмжих татварын дэмжлэг тодорхойгүй гэж дурдсан байна.

Мэдээлэл технологийн үндэсний парк нь гарааны компаниудыг дэмжих чиглэлээр мэдээллийн технологийн салбарын шинэ санаа, санаачилгыг шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээ болгон хувиргах, шинэ хэрэгцээг эрж олох, шинэ технологид суурилсан бизнесийг хөгжүүлэхээр шинээр байгуулагдаж буй залуу компаниуд, бизнес эрхлэгчдэд урамшууллын таатай орчин бүрдүүлэн ололт амжилт, өсөлтийг нь хурдасгахад цаг хугацааны, хөрөнгө оруулалтын, менежментийн иж бүрэн дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх замаар санхүүгийн болон үйл ажиллагааны хувьд тогтворжсон, дотоод гадаадын зах зээлд өрсөлдөх чадвартай компани болгон бойжуулах зорилгоор программ хангамжийн чиглэлээр бизнес эрхлэгчдийг элсүүлэх бодлого барьж, “Мэдээллийн технологийн инкубаторт элсэх иргэн ба компаниудыг сонгон шалгаруулах журам” боловсруулан баталсан.

Тус журам батлагдсанаар анх 2003 оны 9 дүгээр сард инкубаторын анхны элсэлтийг зохион байгуулж, нийт 23 аж ахуйн нэгж, хувь хүн хүсэлт гаргаснаас, 11 аж ахуйн нэгж болон 2 иргэнийг сонгон шалгаруулж элсүүлсэн. 2022 оны байдлаар инкубаторт бойжиж буй 12 компанийн үйл ажиллагааны чиглэлийг тодруулбал, контент хөгжүүлэлт 58%, сошиал маркетинг 23%, аппликэйшн хөгжүүлэлт 10%, систем хөгжүүлэлт 9% байна. Монгол улсын гарааны бизнесийн экосистем нь харьцангуй залуу бөгөөд гарааны бизнес эрхлэгч нарын 63% нь сүүлийн 3 жилд үйл ажиллагаагаа эхлүүлжээ. Мөн гарааны бизнес эрхлэгч нараас нийт 137 оюуны өмч бүртгүүлснээс 10 нь олон улсад бүртгэгдсэн ба бүгд зах зээлд нэвтэрсэн байна.

4.Хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа хууль, эрх зүйн баримт бичигт мэдээллийн технологи, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлт, мэдээллийн технологийн компани, дэвшилтэт технологийн талаарх ойлголт тодорхойгүй байгаагаас Монгол Улсын урт болон дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүдэд төрөөс дэмжихээр заасан “мэдээллийн технологийн компаниуд”, “мэдээллийн технологийн энтрепренер”, “хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэлтийн үндэсний компани”, “кластер”, “сэндбокс орчин” зэргийг хэрхэн ойлгох, хэрэглэх хүрээ тодорхойгүй байна. Одоогоор Харилцаа холбооны тухай хуульд “мэдээллийн технологи” гэсэн нэр томъёог тодорхойлсон хэдий ч энэ төрлийн харилцааг цаашид дэлгэрүүлэн зохицуулаагүй, мөн “харилцаа холбоо” гэдэг нэр томъёоны агуулгад “мэдээллийн технологи” нь багтахгүй байгаа зэргээс тус хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамааруулан зохицуулахад хүндрэлтэй байна.

Түүнчлэн Инновацийн тухай хууль, Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулиуд үйлчилж, зарим төрлийн татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт, дэмжлэгүүдийг бий болгосон хэдий ч хязгаарлагдмал хүрээтэй, мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ нь заавал инновац бүтээх албагүй бөгөөд нөгөө талаас мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийг бодлогын түвшинд дэмжих, санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг төрөлжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх, хууль тогтоомж, бодлого, шийдвэрийн төсөл боловсруулах, салбарын хөгжлийн стратегийг тодорхойлох, бодлогын удирдамжаар ханган ажиллах төрийн байгууллагын гүйцэтгэх чиг үүргийн талаарх зохицуулалт дутмаг байгаатай холбогдуулан цахим эдийн засгийг бий болгох арга зам нь ойлгомжгүй, зөвхөн уриалгын шинжтэй байгааг дурдах нь зүйтэй. Статистик тоон мэдээллээс харахад мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнээс эдийн засагт оруулж байгаа хувь нэмрийг тооцоолоход 0.24 хувьтай байна.

Иймд Монгол Улсын урт болон дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүдэд тусгасан мэдээллийн технологийн салбарт гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх эрх зүйн орчин, механизмыг бүрдүүлэх, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийг дэмжих зорилтын хүрээнд Хууль тогтоомжийн тухай хуульд заасан журмын дагуу Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслийг санаачлан боловсруулах нь зүйтэй гэж үзэж байна.

Хоёр.Хуулийн төслийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Хуулийн төслийн зорилт нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар төрөөс баримтлах бодлогыг тодорхойлох, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа хүн, хуулийн этгээдийг дэмжих, санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг төрөлжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлээс эдийн засагт үзүүлэх үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх замаар цахим эдийн засгийг дэмжихэд оршино.

Хуулийн төсөл нь дараах бүтэцтэй байна:

➤ Хуулийн төслийн нэгдүгээр бүлэг буюу нийтлэг үндэслэлд хуулийн төслийн зорилт, хуулийн үйлчлэх хүрээг тогтоож, хуульд хэрэглэсэн нэр

томъёоны тодорхойлолт, тухайлбал, “мэдээллийн технологи”, “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл”, “сэндбокс орчин”, “дэвшилтэт технологи” зэрэг нэр томъёоны агуулгыг тодорхойлно. Мөн мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих үйл ажиллагаанд баримтлах зарчим, тэр дундаа мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлах, үндэсний мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, төр мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхээс татгалзах, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авдаг байх, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлд төрөөс үзүүлэх дэмжлэг нь ил тод, шударга, нээлттэй байх зарчмыг тогтооно.

➤ Хуулийн төслийн хоёрдугаар бүлэгт мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар Засгийн газар, төрийн захиргааны болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын хүлээх нийтлэг үүргийг тодорхойлох бөгөөд мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангахтай холбоотой бусад зохицуулалтыг тусгана.

Мөн мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тодорхойлохоос гадна мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих чиглэлээр салбар хоорондын уялдаа холбоог хангах, мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүний оюуны өмч, зохиогчийн эрхийг хамгаалах, программ хангамжийн эх код эзэмших эрх, бодлогын судалгаа шинжилгээ хийх, дэвшилтэт технологийн судалгаа хөгжүүлэлтийг дэмжих, салбарын хүний нөөцийг бэлтгэх, бодлогын судалгаа шинжилгээ хийх, бүх нийтийн цахим ур чадварын түвшинг үнэлэх, соён гэгээрүүлэх ажлыг тогтмол зохион байгуулах, үндэсний мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон улсад таниулахтай холбоотой бусад байгууллагаас авах арга хэмжээний талаарх зохицуулалтыг тусгана.

Түүнчлэн мэдээллийн технологийн чиглэлээр мэдлэг шингэсэн дэвшилтэт технологи, экспортын чиг баримжаатай үндэсний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, гарааны компанийг бойжуулах, мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг зах зээлд гаргахад мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хуулийн этгээдэд зориулан инкубатор, хамтын оффис ажиллуулах, инкубаторт элсэх хуулийн этгээдэд тавигдах шаардлагыг тодорхойлох, үндэсний мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон улсад сурталчлах, гадаад аутсорсингийн үйлчилгээг дэмжихэд чиглэсэн арга хэмжээг зохион байгуулах, төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр төсөл хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий байгууллагатай байхаар тусгана.

➤ Хуулийн төслийн гуравдугаар бүлэгт мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүс, түүний удирдлага, зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хуулийн этгээдийг виртуал бүсэд бүртгэхэд тавигдах шаардлага, бүртгэлээс хасах үндэслэлийг тодорхойлно.

➤ Хуулийн төслийн дөрөвдүгээр бүлэгт мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүсэд бүртгүүлсэн хуулийн этгээдэд үзүүлэх татварын болон татварын бус дэмжлэг, дэмжлэгийн эх үүсвэрийн талаар тусгана.

➤ Хуулийн төслийн тавдугаар бүлэгт мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хууль зөрчигчдөд хүлээлгэх хариуцлагатай холбоотой бусад зүйлийг тусгана.

Гурав.Хуулийн төсөл батлагдсаны дараа үүсэж болох нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал

Хуулийн төсөл батлагдсанаар нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн дараах үр дагавар гарна:

- Мэдээллийн технологийн үндэсний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, олон улсад өрсөлдөх чадамжийг дээшлүүлэн, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлээс эдийн засагт үзүүлэх үр өгөөж нэмэгдэнэ.
- Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч нарт төрөөс үзүүлэх дэмжлэг тодорхой болно.
- Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг дэмжиж, төр мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхээс татгалзах, хүн, хуулийн этгээдээс дэвшилтэт технологи бүхий бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ худалдан авахад түлхэц үзүүлнэ.
- Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхэлж байгаа хүн, хуулийн этгээдэд үзүүлэх дэмжлэг нь олон нийтэд ил тод, нээлттэй байх нөхцөл бүрдэнэ.
- Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлд хүн, хуулийн этгээд тэгш эрхтэй, чөлөөтэй оролцох нөхцөл бүрдэнэ.
- Мэдээллийн технологийн салбарт хөрөнгө оруулалт татах боломж сайжирч, олон улсын хамтын ажиллагаа нэмэгдэнэ.
- Хөдөлмөрийн зах зээлд шинэ ажлын байрууд нэмэгдэнэ.
- Мэдээллийн технологийн салбарын нэр томъёо нэг мөр тодорхойлогдож, ойлголтын зөрүүтэй байдал арилна.
- Мэдээллийн технологийн салбарын оролцогч талуудын уялдаа холбоо, хамтын ажиллагаа сайжирна.

Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, хуулийг хэрэгжүүлэхэд шинээр боловсруулах, хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох тухай хууль тогтоомжийн талаар

Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслийг Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай нийцүүлэн боловсруулна. Уг хуулийн төсөлтэй уялдуулан Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Харилцаа холбооны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай болон бусад шаардлагатай хуулийн төслийг тус тус боловсруулна.